

Gia đình Mỹ

◆ CHI LAN

Loạt bài của tác giả Chi Lan là sự quan sát cuộc sống hàng ngày của những người lao động bình thường ở nước Mỹ. Chắc chắn không thể đầy đủ vì nước Mỹ quá rộng lớn, nhưng những bài này sẽ cho chúng ta hiểu thêm về một quốc gia mà thông tin thường phản ánh cái nhìn ở những cực: hoặc “lên án” hoặc “ngợi ca”. Tạp chí ra hàng tháng nên mong bạn đọc quan tâm những thông tin này tiếp tục ở các số sau.

BBT STINFO

*Kỳ tới: Hình chữ nhật
trung tâm Washington D.C*

Kỳ trước (số 11.2011): Người Việt ở Mỹ.

Chúng tôi thuê một căn phòng rất nhỏ, chỉ chừng 15m² trong nhà một gia đình Mỹ. Gia đình này có lẽ là một biểu trưng khá điển hình của xã hội Mỹ hiện nay. Chồng là Mỹ trắng, 2 con lai đen, do mẹ chúng là Mỹ đen. Chắc các bạn sẽ hỏi ngay: Mẹ chúng đâu? sao không có trong bức ảnh này? Lý do vì cô vợ Mỹ đen hiện nay không phải mẹ ruột chúng. Hai đứa con, con chị và thằng em đều có mẹ Mỹ đen và các mẹ ấy khác nhau! Vậy là nhà này có bố trắng, mẹ kế đen và 2 con lai đen của 2 mẹ khác! Nước Mỹ đang trộn lẫn đen và trắng khá sâu sắc. Ngay cả ở phủ Tổng thống ta cũng thấy rõ điều đó. Tuy nhiên, thống kê dân số 2010 cho biết thu nhập bình quân của người Mỹ đen đứng hàng thứ 3 sau người Mỹ trắng, rồi đến người gốc Á gần tương đương người Mỹ trắng, thấp nhất là cộng đồng Mỹ gốc Latinh, với thu nhập bình quân chỉ hơn ½ một chút so với nhóm đầu.

Bố và mẹ kế trong gia đình này đều là dân phần mềm. Tuy nhiên Karen, tên cô vợ, đã mất việc gần một năm. Hàng ngày tôi thường hỏi thăm Karen xem cô ta có việc làm chưa. Có hôm Karen hào hứng khoe vài hôm nữa tao sẽ được IBM phỏng vấn. Thế rồi hàng tháng qua vẫn thấy Karen lắc đầu: “Chưa được! Họ lại từ chối. Tao đã gửi hàng ngàn đăng ký xin việc làm mà chẳng có nơi nào hồi âm cả”. Nước Mỹ đang thất nghiệp hàng loạt, kể cả dân phần mềm. Nhiều người Mỹ nói rằng, nếu Tổng thống Obama giải quyết được nạn thất nghiệp này thì mới có hy vọng có nhiệm kỳ thứ 2. Gia đình này theo phe Dân chủ, và vẫn tin rằng Obama sẽ lái con thuyền Mỹ vượt qua làn sóng thất nghiệp. Hàng ngày, Karen ngồi trước máy tính tìm cơ hội việc làm và xin việc rất nhiều nơi. Nhưng mãi vẫn chưa có việc làm. Tôi hỏi họ: Việc Karen thất nghiệp có ảnh hưởng nhiều đến đời sống gia đình không?.

Họ cho biết là ảnh hưởng lớn, mọi chi tiêu đều phải giảm chỉ còn cỡ ½. Dường như những người lao động tầm trung, tức có nghề với thu nhập cỡ 40 ngàn USD/năm đang là đội quân thất nghiệp đông đảo. Những người trình độ cao vẫn có việc làm và lao động tầm thấp với lương 10 - 20 USD/giờ, công việc không ổn định thì kiếm việc không quá khó.

Nhà này có một đặc điểm là có hàng chục chiếc xe đạp. Steve tức anh chồng, ông chủ gia đình luôn đi làm bằng xe đạp đã từ lâu, rất thích sắm xe đạp. Thấy xe mới là mua nên họ chất gần hết tầng hầm toàn xe đạp. Mỗi buổi chiều, Steve về tới nhà, mở hỏi đằm đằm khoe: "Mỗi ngày tao đạp xe khoảng 30 dặm (mỗi dặm khoảng 1,6Km), chẳng phải lo thể dục, thể thao vì lấy đâu ra thời gian". Chủ nhật, hai vợ chồng đi lễ nhà thờ cũng bằng xe đạp. Sở thích này càng tuyệt vời khi thu nhập gia đình bị giảm và giá xăng đến khoảng 1,25 USD/lít. Nhà có 3 xe hơi. Con chị chưa có xe vì đang sống chủ yếu bên mẹ ruột. Tuy vậy, bố cũng sẽ lo chuyện này. Người Mỹ nghèo bậc trung như gia đình này chỉ mua xe second hand, giá chừng 3.000 - 6.000 USD. Hai đứa con rất ngoan và đáng yêu. Thành cu sáng đi học college, chiều đi làm thêm và tự tích lũy tiền mua xe cho mình. Con chị cũng vừa học college vừa làm thêm. Tuy nhiên, con gái thì nhu cầu tiêu pha hàng ngày nhiều hơn con trai nên chưa đủ tiền mua xe. Vả lại, bố hứa sẽ lo. Cả hai đều làm những việc giản đơn, thù lao cỡ 10USD/giờ.

Nhà này ít khi ngồi ăn cùng nhau. Karen chuẩn bị một lò sưởi ăn được, để sẵn trong tủ lạnh. Tiện ai nấy ăn, muốn ăn gì thì tự chế biến thêm chút cho thích hợp vì đồ Karen chuẩn bị thường chưa phải thứ ăn ngay được. Thi thoảng họ có mặt cùng lúc thì 3 người, hoặc nếu con bé đến thì 4 người, mỗi người một tô, ngồi xó nào thấy tiện và thường là vừa ăn vừa xem TV. Bàn ăn thường chỉ chúng tôi dùng. Ăn xong chẳng ai rửa chén bát, quăng hết vào bếp để đấy. Bát đĩa bẩn cứ chất đống. Khi

hết chỗ chất thì bố và con trai lo rửa (bằng máy!).

Tôi hỏi Karen: *Mày có rửa bát bao giờ không?*

Karen nói: *Tao lo nấu đồ ăn cho cả nhà rồi nên việc rửa bát phần bố con Steve!*

Đồ ăn Karen chuẩn bị thì theo khẩu vị của người Việt Nam ta khó mà kham được. Món gì cũng theo sách, vừa nấu vừa coi sách! Nấu ăn theo sách ít khi ngon, ngay cả ở Việt Nam.

Anh cu còn có nhiệm vụ đổ rác, cắt cỏ, hút bụi. Thành bé rất tự giác, không phải đợi bố mẹ thúc giục. Một sáng thứ ba nọ, tôi thấy Karen đứng trong nhà nhìn hé ra cửa sổ.

Tôi hỏi: *Mày nhìn cái gì vậy?*

– *Tao xem Matth (tên thằng bé) mang rác ra nơi công cộng.*

Ở phố nhà Steve, xe đổ rác chuyển rác đi vào sáng thứ ba.

– *Sao phải xem nó?*

– *Xem nó làm có đúng quy định không vì mỗi loại rác phải đổ vào đúng loại thùng rác công cộng đã phân loại. Đòi khi cậu làm sai cũng phải nhắc nhở, nhưng phải khéo!*

Có lần tôi hỏi Karen: *Trước mày, Steve đã có 2 con với 2 vợ khác, sao mày không có con chung với Steve? Mày sống với bọn trẻ con nhà Steve có khó không?*

Karen hồn nhiên trả lời: *Khi hẹn hò với Steve tao đã biết anh ta có 2 con rồi và với 2 người đàn bà khác nhau. Tao nghĩ khỏi cần đề mà có 2 con thì khỏe hơn tự mình đẻ! Tao lấy Steve là lần đầu lấy chồng và mong là lần cuối.*

Thực ra tao không phải mẹ ruột bọn trẻ nên cũng nhiều lúc phải rất tế nhị.

Các bà mẹ ruột của bọn trẻ thỉnh thoảng cũng đến nhà chơi. Tôi cảm giác là họ thoải mái, không lẩn tránh gì. Họ với Karen đều vui vẻ kể về con của họ mà nay cũng là con Karen.

Nhà Steve không được gọn gàng, sạch sẽ lắm. Sau vài ngày đến ở, chúng tôi không cho họ vớt bát đĩa bẩn trong bếp nữa mà bảo phải rửa ngay. Họ OK và làm theo như thế. Nhà bếp sạch sẽ, thơm tho hẳn lên. Cả nhà đều khoái, nhất là Karen. Còn chuyện máy giặt và máy sấy nữa. Họ giặt xong, đôi khi lười không đưa sang máy sấy hoặc sấy xong thường lười không lấy đồ ra ngay. Cứ vậy, máy giặt, máy sấy lúc nào cũng bận! Vài lần, khi chúng tôi cần máy giặt thì phải lấy quần áo ra từ máy giặt rồi sấy dùm họ, cần máy sấy thì phải cất quần áo dùm họ! Thế là tôi bảo Karen là cần thỏa thuận là ai giặt xong phải sấy ngay, sấy xong phải cất đồ ngay. Karen thích lắm: *Tao bảo bố con nó mãi mà không được, giờ chúng mày nói chắc bố con Steve phải nghe!*

Sau vài tháng, chúng tôi rời nhà Steve, sang thuê chỗ khác. Có lần quay lại thăm, cả nhà rất vui, nhưng hình như nếp sống quen thuộc lại trở lại! Karen có vẻ hơi ngượng nói: *Nhà không được gọn và sạch sẽ như hồi chúng mày ở đây! Chúng tao bận quá!* □